

POSTANOWIENIE

14 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Łodko

na posiedzeniu niejawnym 14 czerwca 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa R. W. i W. W.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z 1 grudnia 2021 r., I ACa 139/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwany Bank spółka akcyjna w W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 1 grudnia 2021 r. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnił potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), tj. art. 385¹ § 1 i 2 k.c. w zakresie w jakim pozwala on na rekonstrukcję woli stron umowy kredytu hipotecznego indeksowanego do waluty obcej w sytuacji usunięcia z niej klauzuli indeksacyjnej jedynie w zakresie odnoszącym się do stosowania przez bank tabel kursowych w sposób, który będzie respektował wolę stron umowy co do istotnych postanowień

umowy kredytu oraz uwzględniał charakter, ogólną systematykę i całokształt postanowień umowy z uwzględnieniem interesu konsumenta i dobrych obyczajów, a także przepisów o charakterze dyspozytywnym tj. art. 41 Prawa wekslowego albo art. 358 k.c., w brzmieniu nadanym nowelizacją z 23 października 2008 r.

W odpowiedzi na skargę pozwani wniesli o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego. Zarządzeniem z 6 kwietnia 2023 r. odpowiedź na skargę kasacyjną zwrócono powodom na podstawie art. 132 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniony potrzebą wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wskazania przepisu prawa, zastosowanego w danej sprawie, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, z czego ta potrzeba wynika i z jakich powodów, dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Powołanie się na rozbieżności w orzecznictwie sądowym, wymaga wskazanie rozbieżnych orzeczeń w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. np. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08; z 24 lutego 2012 r., II PK 274/11; z 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20). Ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (zob. postanowienie SN z 19 października 2012 r., III SK 15/12). Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (zob. postanowienia SN:

z 14 czerwca 2023 r., I CSK 1231/23; z 7 czerwca 2023 r., I CSK 807/23; z 1 lutego 2023 r., I CSK 6206/22).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów. Po pierwsze, zakres wykładni wskazanego przepisu nie pozostaje w związku z ewentualnym wynikiem postępowania kasacyjnego. Powołane przez skarżącego w podstawach kasacyjnych przepisy prawa materialnego (art. 385¹ § 1 i 2, art. 358 § 1 i 2 k.c. i art. 41 prawa wekslowego) odnoszą się wyłącznie do abuzywności postanowień indeksacyjnych zawartych w umowie kredytu. Sąd Apelacyjny podzielił natomiast wnioski i ustalenia Sądu pierwszej instancji, który pozbawiając wykonalności tytuły wykonawcze – bankowe tytuły egzekucyjne wystawione przez pozwanego – przyjął, że wypowiedzenie umów kredytu hipotecznego indeksowanego kursem CHF było bezskuteczne. Jedynie dodatkowym argumentem było stwierdzenie przez Sądy *meriti*, że zawarte w umowie kredytu klauzule indeksacyjne jako bezskuteczne, nie wiążą powodów (art. 385¹ § 1 i 2 k.c.). Oczekiwana przez skarżącego wykładnia art. 385¹ § 1 i 2 k.c. nie pozostaje zatem w związku z wynikiem postępowania kasacyjnego, skoro Sądy *meriti* przyjęły, że umowa kredytu nie została skutecznie przez pozwanego wypowiedziana a kredyt nie został postawiony w stan natychmiastowej wymagalności, uzasadniający wystawienie bankowych tytułów egzekucyjnych. Oznacza to, że wyjaśnienie przedstawionych w skardze wątpliwości interpretacyjnych mogło mieć wpływ na wynik sprawy wyłącznie przy trafnym sformułowaniu w podstawach kasacyjnych zarzutu naruszenia innych przepisów prawa materialnego i procesowego, kwestionujących taką podstawę rozstrzygnięcia i ustalenie, że wypowiedzenie umowy kredytu było skuteczne.

Po drugie, wykładnia art. 385¹ § 1 i 2 k.c. jest już w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowana. Przyjmuje się, że art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, iż stoi on na przeszkodzie wypełnianiu luk w umowie, spowodowanych usunięciem z niej nieuczciwych warunków, które się w niej znajdowały, wyłącznie na podstawie przepisów krajowych o charakterze ogólnym. Stwierdzenie nieuczciwego charakteru takiego warunku w umowie powinno skutkować przywróceniem sytuacji prawnej i faktycznej konsumenta, w jakiej powinien się znajdować, w przypadku braku takiego warunku. W takim wypadku nie

można zastąpić kursu z tabeli żadnym innym kursem notowania CHF do złotego, w tym średnim kursem ogłaszającym przez NBP (zob. wyroki SN: z 3 lutego 2022 r., II CSKP 415/22; z 27 lipca 2021 r., V CSKP 49/21; z 2 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21), a co więcej w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że brak jest takich przepisów dyspozytywnych (zob. wyroki SN: z 17 marca 2022 r., II CSKP 474/22, i z 19 maja 2022 r., II CSKP 797/22). W szczególności, że oceny czy postanowienie umowne jest niedozwolone (art. 385¹ § 1 k.c.), dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy (uchwała 7 sędziów SN z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17, OSNC 2019, nr 1, poz. 2). Oznacza to, że zdarzenia o charakterze następczym w stosunku do daty zawarcia umowy zawierającej klauzule abuzywne pozostają bez znaczenia dla takiego charakteru tych postanowień umownych (wyjątek stanowi wola konsumenta).

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując również okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

[f.n]

[W.R.]